

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра обліку та оподаткування

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

В.о. декана гуманітарно-педагогічного факультету  
к. філософ. н., доцент  
І.М. Савицька  
«   » 06. 2021 р.



**«СХВАЛЕНО»**

на засіданні кафедри  
обліку та оподаткування  
Протокол № 13 від « 24 » 05 2021 р.  
Завідувач кафедри  
Є.В. Калюга

**«РОЗГЛЯНУТО»**

Гарант ОПШ «Професійна освіта.  
(Аграрне виробництво, переробка  
сільськогосподарської продукції  
та харчові технології»  
(О. В. Васюк)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Бухгалтерський облік**

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 01 «Освіта / Педагогіка»

Спеціальність: 015 «Професійна освіта»

Спеціалізація: 015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»

Освітньо-професійна програма: «Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Слесар Т. М.

# 1. Опис навчальної дисципліни

## Бухгалтерський облік

(назва)

<b>Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</b>	
Освітній ступінь	<u>Бакалавр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)
Галузь знань	01 «Освіта / Педагогіка»
Освітня програма	<u>Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології</u> (шифр і назва)
Спеціальність	015 «Професійна освіта»
Спеціалізація	015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»
<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	<u>120</u>
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	<u>2</u>
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	<u>-</u> (назва)
Форма контролю	Залік (5семестр), екзамен (6семестр)
<b>Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання</b>	
	денна форма навчання
Рік підготовки	<u>2021 – 2022</u>
Семестр	<u>5</u>
Лекційні заняття	<u>26</u> год.
Практичні, семінарські заняття	<u>52</u> год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	42
Індивідуальні завдання	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	<u>6</u> год.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета дисципліни** – формування у студентів сучасної системи знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології обліку господарської діяльності, основи техніки бухгалтерського обліку, підходи до організації обліку на підприємстві та засади керівництва бухгалтерським обліком в Україні.

**Завданням дисципліни** є оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

### **знати:**

- сутність бухгалтерського обліку та історичні аспекти його становлення;
- принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік;
- предмет і метод бухгалтерського обліку;
- сутність елементів методу бухгалтерського обліку (документація та інвентаризація; оцінку та калькуляцію; бухгалтерські рахунки та подвійний запис; бухгалтерський баланс);
- порядок відображення в обліку основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництво, збут;
- зміст облікової реєстрації;
- сутність та основні принципи управлінського обліку;
- основи організації бухгалтерського обліку.

### **вміти:**

- заповнювати первинні документи, оборотні та шахові відомості, сальдові відомості, журнали, головну книгу та форми фінансової звітності (баланс та звіт про фінансові результати);
- робити звірку оборотних відомостей по синтетичних і аналітичних рахунках; здійснювати перенесення та порівняння даних реєстрів та форм бухгалтерського обліку;
- проставляти кореспонденцію рахунків; відкривати і закривати рахунки;
- розуміти процеси постачання, виробництва та реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; розрізняти дебіторську і кредиторську заборгованість тощо.

### **Набуття компетентностей: спеціальність Професійна освіта**

**Загальні компетентності (ЗК)** ЗК3.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 8.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 11.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

**Фахові (спеціальні) компетентності (ФК)** СК1.Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро-та міжнародному рівнях. СК 2.Здатність здійснювати професійну

діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК 6.Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. СК 7.Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.СК 10.Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК 11.Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. СК 12.Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК 13.Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

### **3. Програма та структура навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік»**

#### **Змістовий модуль I.**

#### **ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

##### **Бухгалтерський облік, його сутність та значення**

Сутність бухгалтерського обліку, його характерні особливості. Мета та функції бухгалтерського обліку. Види бухгалтерського обліку діяльності суб'єктів господарювання. Регулювання бухгалтерського обліку на Україні. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку, їх характеристика.

##### **Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку**

Поняття про предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: ресурси, джерела утворення ресурсів, господарські процеси. Активи підприємства, їх сутність та класифікація. Види та загальна характеристика необоротних та оборотних активів. Джерела власних активів підприємства (власний капітал), їх сутність та загальна характеристика. Джерела залучених коштів підприємства (зобов'язання підприємства), їх класифікація. Сутність та загальна характеристика поточних, довгострокових непередбачених зобов'язань, забезпечень наступних витрат і платежів та доходів майбутніх періодів. Загальне поняття про господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку. Процеси придбання, виробництва та реалізації. Формування показників доходів, витрат та фінансових результатів.

#### **ТЕМА 2. МЕТОД ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

##### **Метод бухгалтерського обліку. Бухгалтерський баланс як елемент методу.**

Загальне поняття методу бухгалтерського обліку та його складових елементів. Бухгалтерський баланс як елемент методу. Мета складання балансу. Зміст і побудова балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу. Балансове рівняння. Значення балансу. Типи господарських операцій та їх вплив на структуру та валюту балансу.

##### **Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис**

Поняття та будова рахунку бухгалтерського обліку. Сутність подвійного запису господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські записи (проведення), їх види. Порядок визначення оборотів і сальдо по активних і пасивних рахунках. Синтетичні рахунки, їх призначення. Аналітичні рахунки, їх призначення. Взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками. Субрахунки та їх використання. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Оборотно-сальдова відомість по синтетичних рахунках, їх зміст та порядок складання. Інформаційне та контрольне значення оборотно-сальдової відомості по синтетичних рахунках. Оборотні відомості по аналітичних рахунках. Їх види та значення. Взаємозв'язок даних синтетичного та аналітичного обліку.

##### **Класифікація та План рахунків бухгалтерського обліку**

Значення та принцип класифікації рахунків. Класифікація рахунків за економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням та структурою. План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його побудови. Характеристика Плану рахунків. Поняття робочого Плану рахунків підприємства.

##### **Документація та інвентаризація як елементи методу бухгалтерського обліку**

Сутність документації як елементу методу бухгалтерського обліку. Значення документації. Вимоги до складання первинних документів. Класифікація документів за призначенням, за порядком та за місцем складання, іншими ознаками. Суть інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку. Цілі та завдання інвентаризації. Види інвентаризації. Загальний порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей. Оцінка як система вартісного виміру. Сутність калькуляції в бухгалтерському обліку.

##### **Організація бухгалтерського обліку діяльності суб'єктів господарювання**

Сутність облікового циклу. Первинний, поточний та узагальнюючий облік. Облікові реєстри та їх класифікація. Хронологічний, систематичний та комбінований записи у бухгалтерському обліку.

Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення. Форми бухгалтерського обліку: сутність та види. Сутність облікової політики. Функції керівника і головного бухгалтера щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Методичний, технічний та організаційні аспекти облікової політики. Наказ про облікову політику: основний зміст та призначення.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.**

### **ТЕМА 3. ОБЛІК ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

#### **Облік основних засобів та нематеріальних активів**

Загальна характеристика процесу придбання матеріальних цінностей. Документальне оформлення операцій з придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Оцінка основних засобів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання основних засобів. Відображення придбання основних засобів в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік зносу і амортизації. Облік придбання нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання нематеріальних активів. Відображення придбання нематеріальних активів в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік капітальних інвестицій.

#### **Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості**

Економічний зміст касових, банківських операцій. Нормативно-правове забезпечення обліку грошових коштів. Облік касових операцій. Облік коштів на рахунках у банках. Облік цінних паперів: акцій, ощадних сертифікатів, векселів. Облік інших грошових документів. Визначення, оцінка і класифікація дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з різними дебіторами. Облік резерву сумнівних боргів. Характеристика П(С)БО 10 „Дебіторська заборгованість”.

### **ТЕМА 4. ОБЛІК ОБОРОТНИХ ЗАПАСІВ**

#### **Облік виробничих запасів**

Економічний зміст виробничих запасів. Облік процесу придбання виробничих запасів. Документальне оформлення операцій з придбання виробничих запасів. Оцінка запасів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання виробничих запасів. Відображення придбання виробничих запасів у системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік придбання малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік власного капіталу. Визначення економічного змісту власного капіталу, складники власного капіталу. Документування господарських операцій з обліку власного капіталу. Облік статутного, пайового, додаткового, резервного та інших видів капіталу. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів, цільового фінансування, цільових надходжень. Облік зобов'язань. Економічний зміст, визначення та оцінка зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. Облік розрахунків за податками й платежами. Облік кредитів банку. Облік розрахунків за іншими операціями. Економічний зміст оплати праці і завдання її обліку. Облік особового складу працівників. Первинний облік оплати праці. Визначення заробітної плати, основна і додаткова заробітна плата. Форми оплати праці, системи оплати праці, первинний облік особового складу, облік утримань із зарплати, облік нарахувань на зарплату, організація синтетичного і аналітичного обліку розрахунків по оплаті праці.

### **ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ, ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ.**

#### **Облік витрат, доходів та фінансових результатів діяльності підприємства.**

Економічний зміст витрат виробництва та завдання їх обліку. Групування витрат, їх класифікація. Облік витрат за елементами. Облік прямих витрат. Облік загальновиробничих витрат. Облік адміністративних витрат, витрат на збут та інших витрат операційної діяльності. Облік процесу реалізації. Характеристика рахунків з обліку реалізації. Собівартість реалізації. Відображення в обліку процесу реалізації та фінансових результатів від реалізації. Характеристика доходів, їх синтетичний і аналітичний облік. Визначення фінансового результату від операційної діяльності. Суть та призначення бухгалтерської (фінансової) звітності. Загальна характеристика звітних форм: балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	тижнів	усього	у тому числі		
			л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I.					
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ		23	5	10	8
ТЕМА 2. МЕТОД ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ		23	5	10	8
<b>Разом за змістовим модулем I</b>		<b>46</b>	<b>10</b>	<b>20</b>	<b>16</b>
ТЕМА 3. ОБЛІК ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ		23	5	10	8
ТЕМА 4. ОБЛІК ОБОРОТНИХ ЗАПАСІВ		23	5	10	8
ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ, ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ		28	6	12	10
<b>Разом за змістовим модулем II</b>		<b>120</b>	<b>26</b>	<b>52</b>	<b>42</b>

#### **4. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.**

##### **Контрольні питання:**

1. Форми бізнесу та їх сутність.
2. Бухгалтерський облік, його суть в суспільному виробництві та місце в системі господарського обліку.
3. Види господарського обліку та їх взаємозв'язок.
4. Вимоги до бухгалтерського обліку.
5. Облікові вимірники та їх застосування в бухгалтерському обліку.
6. Історична ретроспектива становлення та розвитку бухгалтерського обліку.
7. Користувачі бухгалтерської інформації.
8. Функції та завдання бухгалтерського обліку.
9. Суб'єкти бухгалтерського обліку.
10. Взаємозв'язок понять бухгалтерський облік та бухгалтерія.
11. Предмет бухгалтерського обліку.
12. Система об'єктів бухгалтерського обліку та їх класифікація.
13. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку.
14. Метод бухгалтерського обліку та його елементи.
15. Типи господарських операцій, що викликають зміни в об'єктах бухгалтерського обліку.
16. Стадії облікового процесу та їх взаємозв'язок з елементами бухгалтерського обліку.
17. Баланс як елемент методу бухгалтерського обліку: сутність, складові, мета, завдання.
18. Актив і пасив балансу: структура і призначення.
19. Зміни в балансі внаслідок здійснення господарських операцій.
20. Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст та побудова.
21. Активні та пасивні рахунки: поняття, призначення і побудова.



22. Відображення операцій на рахунках методом подвійного запису.
23. Синтетичні і аналітичні рахунки та їх взаємозв'язок.
24. Узагальнення даних про об'єкт в оборотних відомостях синтетичних і аналітичних рахунків.
25. Взаємозв'язок бухгалтерських рахунків з об'єктами обліку та балансом.
26. Поняття та необхідність ведення позабалансового обліку.
27. Характеристика позабалансових рахунків.
28. Відображення операцій на позабалансових рахунках.
29. Принципи класифікації бухгалтерських рахунків.
30. Класифікація рахунків за економічним змістом.
31. Класифікація рахунків за призначенням та структурою.
32. План рахунків бухгалтерського обліку та його характеристика.
33. Документація, як елемент методу бухгалтерського обліку.
34. Вимоги до первинних документів.
35. Поняття уніфікації і стандартизації документів.
36. Класифікація документів.
37. Перевірка та опрацювання документів.
38. Організація документообігу.
39. Зберігання документів.
40. Інвентаризація, як елемент методу бухгалтерського обліку.
41. Принципи та методика проведення інвентаризації.
42. Відображення результатів інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності.
43. Суть і значення вартісної оцінки.
44. Оцінка як система вартісного вимірювання.
45. Калькуляція в системі бухгалтерського обліку.
46. Виникнення форм бухгалтерського обліку та їх розвиток.
47. Облікові реєстри та їх класифікація.
48. Основні форми ведення бухгалтерського обліку та їх характеристика.
49. Способи виявлення і виправлення помилок в облікових реєстрах.
50. Власний капітал підприємства та його складники.
51. Виробничі запаси, критерії їх визнання, класифікація та оцінка.
52. Облік надходження виробничих запасів.
53. Облік витрачання виробничих запасів.
54. Дебіторська заборгованість, критерії її визначення, класифікація та оцінка.
55. Зобов'язання, критерії їх визначення, класифікація та оцінка.
56. Економічний зміст оплати праці.
57. Витрати підприємства, критерії їх визнання та класифікація.
58. Облік витрат за елементами.
59. Облік витрат за видами діяльності.
60. Доходи від діяльності підприємства, критерії їх визнання та класифікація.
61. Порядок визначення фінансових результатів підприємства за видами діяльності.

62. Сутність, мета, основні вимоги та принципи побудови фінансової звітності.

63. Взаємозв'язок форм фінансової звітності.

64. Сутність управлінського обліку та передумови його впровадження.

65. Взаємозв'язок функцій управлінського обліку з іншими функціями управління.

66. Взаємозв'язок фінансового та управлінського обліку. Місце управлінського обліку в загальній системі Плану рахунків.

67. Регулювання бухгалтерського обліку.

68. Національні стандарти бухгалтерського обліку.

69. Міжнародні аспекти бухгалтерського обліку.

70. Загальні питання облікової політики підприємства.

71. Організаційні форми ведення бухгалтерського обліку.

72. Техніка здійснення облікової політики підприємства.

73. Облікові теорії.

74. Методологія бухгалтерського обліку.

75. Взаємозв'язок бухгалтерського обліку з іншими навчальними дисциплінами.

#### **Комплекти тестів:**

**Питання 1. Кількісне відображення і якісна характеристика господарських процесів для контролю їх розвитком – це:**

1. управлінський облік;
2. господарський облік;
3. статистичний облік;
4. фінансовий облік.

**Питання 2. Що є основою управлінського обліку?**

1. Фінансовий облік.
2. Податковий облік.
3. Виробничий облік.
4. Статистичний облік.

**Питання 3. .... – це письмовий доказ фактичного здійснення господарської операції і права на її здійснення. (Вписати правильну відповідь одним словом)**

**Питання 4. Приклади внутрішніх документів:**

1. звіт про використання грошових коштів;
2. таблиць обліку робочого часу;
3. рахунок-фактура;
4. інвентаризаційна картка;
5. платіжне доручення.

**Питання 5. Інвентаризація, яка проводиться в усіх матеріально-відповідальних осіб:**

1. часткова;
2. повна;
3. ревізійна;
4. основна.

**Питання 6. Вказати кореспонденцію рахунків: «Як оприбутковують лишки виробничих запасів?»** (Вписати правильну відповідь одним словом)

**Питання 7. При якій формі частина облікового апарату з методичних питань підпорядкована головному бухгалтеру, а з адміністративних питань - господарському керівнику:**

1. централізований;
2. децентралізований;
3. змішаний;
4. частково централізований.

**Питання 8. Як називається проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів від реалізації продукції?**

1. Операційний цикл.
2. Цикл формування капіталу.
3. Термін комерційного кредиту.
4. Термін зберігання запасів.

**Питання 9. Що таке процес постачання?**

1. Сукупність господарських операцій, пов'язаних з виготовленням продукції.
2. Сукупність господарських операцій із забезпечення підприємства необхідними для виробництва продукції предметами праці
3. Сукупність операцій, пов'язаних зі збутом продукції іншим підприємствам і організаціям.
4. Спосіб вираження господарських ресурсів у грошовому вимірнику.

**Питання 10. Сукупність матеріально-речових цінностей, що діють у натуральній формі протягом тривалого часу як у сфері матеріального виробництва, так і у невиробничій сфері:**

1. нематеріальні активи;
2. основні засоби;
3. грошові кошти;
4. оборотні активи.

**Питання 11. Приклади невиробничої сфери:**

1. устаткування клубу;
2. магазин;
3. гуртожиток;
4. устаткування магазину;
5. трактор ;
6. дитячий садок;
7. устаткування стадіону.

**Питання 12. Виберіть відповідну пару.**

1	Зміни в пасиві	А	Нарахований єдиний внесок
2	Збільшення підсумку балансу	Б	Утримання зборів до соцстраху із зарплати
3	Зміни в активі	В	Розрахунки з бюджетом
4	Зменшення підсумку балансу	Г	Сплачені придбані запаси за готівку

**Питання 13. За якою ознакою складені журнали-ордери?**

1. За дебетовою.

2. За кредитовою.
3. За змішаною.
4. За грошовою.

**Питання 14. До первісної вартості запасів не включаються:**

1. ТЗВ та витрати на оплату праці;
2. витрати на збут та адміністративні витрати;
3. % за користування позики та нестачі запасів;
4. суми непрямих податків у зв'язку придбання.

**Питання 15. Метою складання фінансової звітності є:**

1. звіт перед податковими органами;
2. внутрішні потреби;
3. надання інформації користувачам;
4. надання інформації керівнику.

**Питання 16. Групування в поточному обліку однорідних операцій здійснюється за допомогою:**

1. калькуляції;
2. системи рахунків;
3. первинних документів;
4. вірна відповідь відсутня.

**Питання 17. Грошовий вираз вартості продукції, товарів і послуг називається:**

1. ціною;
2. собівартістю;
3. оцінкою;
4. калькулюванням.

**Питання 18. Яка оцінка господарських засобів забезпечує їх реальність у бухгалтерському обліку підприємства?**

1. Виробнича оцінка.
2. Оцінка за договірними цінами.
3. Оцінка за комерційними цінами.
4. Оцінка за фактичною собівартістю.

**Питання 19. Зобов'язання, що підлягають погашенню в строк більше одного року.**

1. Довгострокові пасиви.
2. Доходні активи.
3. Короткострокові зобов'язання.
4. Цільове фінансування.

**Питання 20. Виберіть відповідну пару.**

1	Вилучені засоби	А	Засоби, які повністю використовуються в одному виробничому циклі
2	Засоби невиробничої сфери	Б	Засоби, що безпосередньо не беруть участі у процесі виробництва
3	Оборотні засоби	В	Відрахування з прибутку

**Питання 21. До загальної вартості активів у Балансі підприємства не включають:**

1. залишкову вартість основних засобів;

2. первісну вартість основних засобів;
3. справедливу вартість поточних біологічних активів;
4. залишкову вартість довгострокових біологічних активів.

**Питання 22. Що списують на збитки підприємства?**

1. Втрати майна в результаті стихійного лиха.
2. Надлишки сировини.
3. Втрати майна, які відшкодовуються із зарплати винних осіб.
4. Втрати майна в межах норм природного убутку.

**Питання 23. Згрупуйте за відповідними ознаками інформацію, що відображається на рахунку 66: А – по дебету, Б – по кредиту:**

1. виплата нарахованих сум по заробітній платі;
2. нарахування основної зарплати;
3. відрахування із зарплати до фондів соціального страхування;
4. відрахування із зарплати перевищених підзвітних сум.

**Питання 24. Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань:**

1. резервний капітал;
2. додатковий капітал;
3. статутний капітал;
4. власний капітал.

**Питання 25. Фінансовий результат – це:**

1. чистий дохід підприємства.
2. збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу.
3. приріст (зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворився в процесі його підприємницької діяльності за звітний період.
4. вірний варіант відповіді відсутній.

**Питання 26. До собівартості запасів не включають:**

1. понаднормові втрати;
2. недостачі запасів;
3. витрати на збут;
4. адміністративні витрати.

**Питання 27. Які класи Плану рахунків обов'язкові для всіх підприємств:**

1. 1 – 7;
2. 1 – 8;
3. 1 – 6;
4. всі класи.

**Питання 28. Вказати кореспонденцію рахунків: «Надійшли матеріали від постачальника».**

1. Дебет 63 Кредит 20.
2. Дебет 20 Кредит 63.
3. Дебет 20 Кредит 36.
4. Дебет 36 Кредит 70.

**Питання 29. Вказати кореспонденцію рахунків: «Розрахунок з постачальником за матеріали за рахунок кредиту».**

1. Дебет 63 Кредит 31.

2. Дебет 30 Кредит 36.

3. Дебет 63 Кредит 60.

4. Дебет 64 Кредит 63.

**Питання 30. Задача.** Проставити кореспонденцію рахунків та визначити суму валового прибутку: підприємство виготовляє та реалізує продукцію. Оприбутковано готову продукцію на склад – 129000 грн. Списано собівартість готової реалізованої продукції – 67000 грн. Списано собівартість реалізованих товарів – 99000 грн. Надійшла в касу виручка за реалізовану продукцію на ринку – 183000 грн. Надійшли від покупців кошти на поточний рахунок – 45080 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС <u>Бакалавр</u> Спеціальність Професійна освіта	Кафедра <u>обліку та</u> <u>оподаткування</u> <u>2021-2022 навч. рік</u>	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни <u>«Бухгалтерський</u> <u>облік»</u>	Затверджую Завідувач кафедри <u>Калюга</u> <u>Є.В.</u> (підпис) Протокол № 9 від 19.03. 2021 р.
<i>Екзаменаційні запитання</i>	<i>Екзаменаційні запитання</i>	<i>Екзаменаційні запитання</i>	<i>Екзаменаційні запитання</i>
1. Облік зареєстрованого (пайового) і неоплаченого капіталу			
2. <b>Задача.</b> Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених господарських операцій: <p>Реалізовано покупцю (ТОВ «С.О.О.») готову продукцію зі складу у повній сумі, в т.ч. ПДВ на суму 30 000 грн, собівартість якої становить 21000 грн. Виручка надійшла на поточний рахунок частково (80% від суми).</p>			
<b>Тестові завдання різних типів</b>			
Питання 1. .... зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу. (у бланку відповідей вказати одним словом)			
	Питання 2. Визначити, які твердження відносяться до довгострокових кредитів:		
1	Обмежені одним роком		
2	Обмежені терміном від одного року до трьох		
3	Термін понад три роки		
4	За користування кредитом підприємства повинні платити відповідну відсоткову ставку, яка залежить від певних факторів		
Питання 3. Яке слово пропущене в реченні?			
.... оренда – це оренда, яка передбачає передачу орендарю всіх ризиків і вигід, пов'язаних з правом користування та володіння активом.			(у бланку відповідей подати одним словом)

	Питання 4. Сума мінімального орендного платежу, що сплачується регулярно називається:	
1	Відсоток	
2	Коефіцієнт	
3	Ануїтет	
4	Кредит	
	Питання 5. За дебетом субрахунка 521 ведеться облік	
1	боргових зобов'язань за номінальною вартістю облігацій	
2	нарахування сум премій за випущеними облігаціями	
3	сум дисконту за випущеними облігаціями	
4	Жодної вірної відповіді	
	<i>Питання 6. Який складається документ по списанню підзвітних сум</i>	
1	Виписка банку	
2	Журнал – ордер №3А	
3	Видатковий касовий ордер	
4	Звіт про використання коштів	
	Питання 7. Нарухування дивідендів при обліку інвестицій за методом участі в капіталі здійснюється у відсотках до ..... вартості записом::..... (у бланку відповідей подати словом і кореспонденцією рахунків)	
	Питання 8. Вкажіть зміст операції до вказаних кореспонденцій	
1. Дт 641 Кт 311	А. Виплачена заробітна плата доярці	
2. Дт 661 Кт 301	В. Списано на фінансові результати фінансові витрати	
3. Дт 79 Кт 95	С. Перераховано податки в бюджет	
	Питання 9. Що означає бухгалтерський запис: Дт 31 Кт 60?	
1	Оплачено короткостроковий кредит за рахунок акредитиву	
2	Оплачено проценти за користування кредитом	
3	Зараховано кредит на поточний рахунок	
4	Оплачено заборгованість за рахунок короткострокового кредиту	
	Питання 10.Нараховано податок на прибуток підприємства:	
1	Д-т 70 К-т 64	
2	Д-т 66 К-т 64	
3	Д-т 98 К-т 64	
4	Д-т 91 К-т 64	
5	Д-т 64 К-т 31	
	(Слесар.Т.М.)	

## 8. Методи навчання.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – презентація, демонстрація, ілюстрація, документація; практичні – розв’язування задач, вирішення ситуаційних вправ, оформлення документації.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

## 9. Форми контролю.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та в процесі здійснення самостійної роботи за такими напрямками: експрес-опитування, тести, розрахункові завдання, задачі.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів. Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю та модульної контрольної роботи.

**10. Розподіл балів, які отримують студенти.** Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з таб. 1 положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від (наказ про уведення в дію від 27.12.2019р. №1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	Зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни  $R_{\text{дис}}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи  $R_{\text{нр}}$  (до 70 балів):  $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$ .

## 11. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс, база тестових завдань

## 12. Рекомендована література

### Базова

1. Бухгалтерський облік (енциклопедія рахунків бухгалтерського обліку): навчальний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищих навчальних закладів/ за ред. В.О. Шевчука. Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2010. 408 с.



2. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика. Навч.-практ. посіб. / Верхоглядова Н.І. та ін., за ред. Н.І. Верхоглядової. Київ, 2016. 536 с.
3. Дробязко С.І., Козир Т.М., Холод С.Б. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу: навч. посіб. / за заг. ред. П. Й. Атамаса. Київ, 2013. 416 с.
4. Навігатор МСБО. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Київ. Газета "Все про бухгалтерський облік". 2020. 336 с. Мельник Т., Гура Н. Облік на підприємствах малого бізнесу. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 288 с.
5. Облік і аудит у питаннях та відповідях: навч.-метод.посіб./ Є.В. Калюга та ін. Київ, 2019. 374 с.
6. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах. за заг. ред. В. Я. Плаксієнко. ТОВ «Центр учбової літератури». 2020. 440 с.
7. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: *Підручник*. Київ: Алерта, 2016. 982 с.
8. Фінансовий облік: підручник: у 2 ч. Ч. 1/ М.І. Бондар та ін., за заг. ред. М.І. Бондаря та Л.Г. Ловінської. Київ, 2012. 553 с..
9. Фінансовий облік: підручник: у 2 ч. Ч. 2/ М.І. Бондар та ін., за заг. ред. М.І. Бондаря та Л.Г. Ловінської. Київ, 2012. 590 с.
10. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник/ Огійчук М.Ф. та ін., за ред. М.Ф. Огійчука. Київ, 2016. 1040 с.
11. Шпак В.А. Організація бухгалтерського обліку: Концептуальний підхід: Монографія. Київ: Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. 312 с.

#### Нормативно-правові джерела

12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Мініфіну України від 30.11.1999 р. № 291. URL: [zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99](http://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99) (дата звернення: 15.05. 2020).
13. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджена наказом Мініфіну України від 20.04.2015 р. № 449 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15> (дата звернення 17.03.2020).
14. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон: наказ Міністерства фінансів України №59 від 13.03.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98> (дата звернення 10.03.2020).
15. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р., №2. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF07002> (дата звернення 10.04.2021).
16. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF03270> (дата звернення 13.04. 2021).
17. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат: наказ Міністерства фінансів України від 01.11.2010 р. № 1300. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF07002> (дата звернення 10.08.2019).
18. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 р. № 476. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF13022> (дата звернення

15.044.2020).

19. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг сільськогосподарських підприємств: затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01/ed20051031/find?text=%C2%E8%F2%F0%E0%F2%E8+%ED%E0+%E7%E1%F3%F2> (дата звернення: 16.01.2021).

20. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами (затвержені наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF11044> (дата звернення 13.04.2020).

21. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку: наказ Мінфіну України від 29.12.2000 р. № 356. URL: [https://minfin.com.ua/taxes/-/!news/nnakminfin\\_356/nnakminfin\\_356.html](https://minfin.com.ua/taxes/-/!news/nnakminfin_356/nnakminfin_356.html) (дата звернення: 14.04.2021).

22. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: наказ Міністерства фінансів України від 25.06.2003 р. № 422. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF03202> (дата звернення 10.04.2021).

23. Методичні рекомендації щодо відображення в бухгалтерському обліку операцій з формування власного капіталу та залучення майна колишніх членів колективних сільськогосподарських підприємств новоствореними сільськогосподарськими підприємствами: наказ Міністерства аграрної політики України від 02.07.2001 р. № 190). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/FIN2965> (дата звернення 10.04.2020).

24. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 4 червня 2009 р. № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0390555-09> (дата звернення 10.04. 2021).

25. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку виробничих запасів в сільськогосподарських підприємствах: наказ Міністерства аграрної політики України від 21.12.2007 р. № 929. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/FIN35116t> (дата звернення 18.03.2021).

26. Національні (положення) стандарти бухгалтерського обліку. URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131> (дата звернення: 16.01.2021).

27. Податковий кодекс України. Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Дата звернення: 11.04.2021).

28. Положення про електронні гроші в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 04.11.2010 р. № 481. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10#n19> (дата звернення: 22.03.2021).

29. Порядок ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків та зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 р. № 422. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-16> (дата звернення 10.08.2021).

30. Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Інструкція НБУ № 22 від 21.01.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (дата звернення 15.04.2021).

31. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 11.04.2021).

32. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р № 504/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 10.04.2021).

33. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15> (дата звернення 27.03.2021).

34. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України №265/95-ВР від 06.07.1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 25.03.2021).

35. Про затвердження Змін до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 10.02.2019 р. № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0037500-19> (дата звернення 10.03.2020).

36. Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати: наказ Держкомстату України №5 від 13.01.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04> (дата звернення 10.08.2021).

37. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів: постанова Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. №492. URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03> (дата звернення 10.08.2021).

38. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.06р. № 1315. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1315201-06> (дата звернення 10.04.2021).

39. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555> (дата звернення 10.08.2021).

40. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv> (дата звернення 10.03.2021).

41. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/pb17221> (дата звернення 10.04.2021).

42. Про затвердження положення про документальне забезпечення

записів у бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України № 88 від 24.05.95 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-9> (дата звернення 11.04.2021).

43. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF> (дата звернення 10.03.2021).

44. Про затвердження Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 14.04.2015 р. № 435 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0460-15> (дата звернення 12.04.2021 р.)

45. Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку: наказ Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. № 186. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01> (дата звернення 10.04.2021 р.).

46. Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів: наказ Міністерства фінансів України №732 від 22.11.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04> (дата звернення 13.04.2021).

47. Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання: наказ Міністерства фінансів України від 28.09.2015 р. №841. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15> (дата звернення 09.04.2021).

48. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. 2464-VI <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (дата звернення 07.04.2021).

49. Про класифікацію груп основних засобів та інших необоротних активів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0004810-14> (Дата звернення 08.03.2021).

50. Про облікову політику: лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793. URL: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/) (дата звернення: 11.04.2021).

51. Про обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.09.2001р. №1266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-%D0%BF> (дата звернення 10.04.2021).

52. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 10.08.2021).

53. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5.04.2001 р. № 2346-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2346-14> (дата звернення: 08.04.2021).

54. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»: Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14> (дата звернення: 25.06.2021).

55. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 15. 04.2021).

#### Інтернет джерела

1. Електронний курс: Бухгалтерський облік. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2545>
2. [www.library.if.ua](http://www.library.if.ua) – Бібліотека економістів
3. [www.elbook.com](http://www.elbook.com)
4. [www.libr.org.ua](http://www.libr.org.ua)
5. [www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)
6. <http://buhgalter911.com>
7. <http://www.vuzlib.net/> – Економіко-правова бібліотека.
8. <http://www.liga.net/> – Ліга Закон
9. <http://readbookz.com/> – Бібліотека он-лайн.
10. Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал <http://magazine.faaf.org.ua/>
11. Газета «Все про бухгалтерський облік» <http://vobu.kiev.ua>
12. Газета «Урядовий кур'єр» <http://www.ukurier.gov.ua/>
13. Електронна бібліотека <http://pidruchniki.com.ua/>
14. <http://balance.ua> – Баланс.